

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പതിനൊന്നാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം
നം. 1949.

11.06.2018 ലെ മറുപടി

പ്രധാന സർക്കാർ പദ്ധതികൾ

ചോദ്യം

ശ്രീ. പി.കെ ബഷീർ

ഉത്തരം

പിണറായി വിജയൻ

(മുഖ്യമന്ത്രി)

(എ) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനു ശേഷം നടപ്പിലാക്കിയ പ്രധാന പദ്ധതികൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് വിശദമാക്കാമോ;

(എ) തുടങ്ങിയതും പുരോഗമിച്ചു വരുന്നതുമായ പദ്ധതികൾ

- കൊച്ചി വാട്ടർ മെട്രോ
- ശബരിമല വിമാനത്താവളം
- അഴീക്കൽ തുറമുഖം
- മലനാട് ക്രൂയിംഗ്
- കെ-ഫോൺ
- ശബരിമല ഇടത്താവളം
- ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജി
- എൽ.ഇ.ഡി മിഷൻ
- ഹരിതകേരളം മിഷൻ
- ആർദ്രം
- ലൈഫ് പാർപ്പിട പദ്ധതി
- 141 അന്താരാഷ്ട്ര സ്കൂളുകൾ
- 45000 സ്കാർട്ട് ക്ലാസ്സ്റൂമുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെട്ട പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം .
- ആലപ്പുഴ, കണ്ണൂർ സിറ്റി റോഡ് ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് പ്രോജക്ട് .
- മലയോര തീരദേശ ഹൈവേ.
- 8 ജില്ലകളിൽ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണപ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കൽ
- തിരുവനന്തപുരം സ്കാർട്ട് സിറ്റി
- നിസ്സാൻ ഗ്ലോബൽ ഡിജിറ്റൽ ഹബ്ബ്
- കാസർഗോഡ് മുതൽ തിരുവനന്തപുരം വരെയുള്ള ദേശീയപാതാ വികസനം.
- 14 ജില്ലകളിൽ സാംസ്കാരിക സമുച്ചയങ്ങൾ
- റെയിൽവേ വികസനത്തിനായി റെയിൽവേയുമായി ചേർന്ന് കേരള റെയിൽ ഡവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ

- മാഹി-തലശ്ശേരി ബൈഹാസും, കോഴിക്കോട് ബൈഹാസ് വീതികൂട്ടലും (കേന്ദ്രസഹായത്തോടെ)

പുനരാലോചിച്ച പദ്ധതികൾ

- ഗെയ്ൽ
- ഇടമൺ, കൊച്ചി ലൈൻ
- സിറ്റി ഗ്യാസ് വിതരണ പദ്ധതി
- ആലപ്പുഴ, കൊല്ലം ബൈഹാസുകൾ
- ദേശീയ ജലപാത

(ബി) നവകേരളം നാളിതുവരെയുള്ള പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ; ഓരോ പ്രവർത്തന പ്രത്യേകം വിശദമാക്കാമോ; മിഷന്റെ (ബി) പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 28-09-2016 ലെ സ.ഉ. (പി) നം. 41/2016/ആ.സാ.വ. പ്രകാരം പ്രഖ്യാപിച്ച ഈ പദ്ധതികളുടെ ഫലപ്രദമായ നടത്തിപ്പിനായി 19-04-2017 ലെ സ.ഉ. (പി) നം. 10/2017/ആ.സാ.വ. പ്രകാരം വിശദമായ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോ മിഷനുകളുടേയും ലക്ഷ്യങ്ങൾ, പ്രവർത്തന സമീപനം, സംസ്ഥാന മിഷൻ, ജില്ലാ മിഷൻ എന്നിവയുടെ ഘടന, സംസ്ഥാനതലത്തിലും, ജില്ലാതലത്തിലും, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിലും രൂപീകരിക്കേണ്ട കർമ്മസേനകളുടെ ഘടന, സംസ്ഥാന മിഷനുകളുടേയും വിവിധ കർമ്മസേനകളുടെയും ചുമതലകൾ, നിരീക്ഷണ പിൻതുണപ്രവർത്തനങ്ങൾ, മിഷൻ മോണിറ്ററിംഗ് ടീം, ഏകോപന സംവിധാനങ്ങൾ, ലഭ്യമാകുന്ന വിഭവങ്ങൾ, ആസൂത്രണം, നിർവ്വഹണം തുടങ്ങിയുള്ള വിശദമായ വിവരങ്ങൾ ടി മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി അദ്ധ്യക്ഷനായുള്ള നാലു മിഷനുകളിൽ, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പു മന്ത്രിമാരും, പ്രതിപക്ഷ നേതാവ്, വകുപ്പു സെക്രട്ടറിമാർ, പ്ലാനിംഗ്

ബോർഡ് അധ്യക്ഷൻ, പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ് മെംബർമാർ തുടങ്ങിയവർ അംഗങ്ങളാണ്. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ നാല് മിഷനുകളുടേയും അവയുടെ കർമ്മ സേനകളുടേയും ഏകോപനത്തിന് ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ബന്ധപ്പെട്ട സെക്രട്ടറിമാർ അംഗങ്ങളായി എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാന തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും ആറ് കർമ്മസേനകളും തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിൽ വിവിധ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾ കർമ്മസേനകളായും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ നാല് മിഷനുകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും ജില്ലാ തലത്തിലും ഗ്രാമ, ബ്ലോക്ക്, മുൻസിപ്പാലിറ്റി, കോർപ്പറേഷൻ തലത്തിലും ഓരോ മിഷനുകൾ മാത്രമേ പ്രവർത്തിക്കുന്നുള്ളൂ.

മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിലുള്ള സംസ്ഥാന മിഷനുകളും, ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ അധ്യക്ഷതയിലുള്ള എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റിയും സമയാ സമയങ്ങളിൽ ചതുർമിഷനുകളുടെ പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ സർക്കാറിന്റെ വികസന ഉപദേശ്യാവിന്റെ മേൽ നോട്ടത്തിൽ മിഷൻ മോണിറ്ററിംഗ് ടീമും നാല് മിഷനുകളുടെ പ്രവർത്തന പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ വിവിധ തലങ്ങളിൽ (വകുപ്പു മന്ത്രി, വകുപ്പു സെക്രട്ടറി, ജില്ലാ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ തലങ്ങളിൽ) യഥാസമയങ്ങളിൽ പ്രവർത്തന പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഓരോ മിഷന്റെയും പ്രവർത്തന പുരോഗതി ചുവടെ കൊടുക്കുന്നു.

1. ലൈഫ് മിഷൻ

ബഹു: മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ലൈഫ് മിഷന്റെ യോഗം 03.01.2017, 07.02.2017,

13.07.2017, 31.07.2017, 24.01.2018 എന്നീ തീയതികളിൽ കൂടിയിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി തലത്തിലും, വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി തലത്തിലും കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ മിഷൻ പ്രവർത്തനം അവലോകനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ജില്ലാ തലത്തിലും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിലും കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പ്രവർത്തന പുരോഗതി അവലോകനം നടത്തി വരുന്നു. നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സാധ്യതകൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനായി പ്രശസ്ത എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിദഗ്ദ്ധരെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുകയും 31.10.2017, 23.01.2018 എന്നീ തീയതികളിൽ യോഗം കൂടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ലൈഫ് മിഷന്റെ ഒന്നാം ഘട്ട പ്രവർത്തനത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കാത്ത ഭവനങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണം ആണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ആയത് പ്രകാരം 56,357 പൂർത്തീകരിക്കാത്ത ഭവനങ്ങളിൽ 36,836 ഭവനങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചു. രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ ഭൂമിയുള്ള ഭവനരഹിതർക്ക് ഭവനനിർമ്മാണത്തിന് ധനസഹായം നൽകാനാണ് മിഷൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ആയത് പ്രകാരം നഗരങ്ങളിൽ 3,253 ഭവനങ്ങളും ഗ്രാമങ്ങളിൽ 5 ഭവനങ്ങളും പൂർത്തീകരിച്ചു. മൂന്നാം ഘട്ടത്തിൽ 14 ജില്ലകളിൽ ഭൂമിയില്ലാത്ത ഭവന രഹിതർക്കായി ഭവനസമുച്ചയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണമാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട 6 ജില്ലകളിലെ ഭവനസമുച്ചയങ്ങൾക്കായി ടെണ്ടർ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. മറ്റ് ജില്ലകളിലെ ഭവനസമുച്ചയങ്ങൾക്കായുള്ള സ്ഥലപരിശോധന പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. നിർമ്മാണ നടപടികൾക്കായുള്ള ചർച്ചകൾ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ നേതൃത്വത്തിലും മറ്റ്

ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നേതൃത്വത്തിലും നടന്നു വരുന്നു.

2. ആർദ്രം മിഷൻ

ജില്ലാ മെഡിക്കൽ ഓഫീസറും ബ്ലോക്ക് മെഡിക്കൽ ഓഫീസറും പങ്കിടാൻ നടത്തുന്ന യോഗങ്ങളിൽ സാങ്കേതിക നിരീക്ഷണങ്ങൾക്ക് പുറമേ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളുടെയും താലൂക്ക് / ജില്ലാ ആശുപത്രികളുടെയും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തിപ്പും മോണിറ്റർ ചെയ്ത് വരുന്നു. സംസ്ഥാനതല വിദഗ്ദ്ധർ തയ്യാറാക്കിയ അംഗീകൃത മാനദണ്ഡം അനുസരിച്ചാണ് മോണിറ്ററിംഗ് നടത്തുന്നത്. ഓരോ ജില്ലയിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ സംസ്ഥാന തലത്തിൽ വിശദകലനം ചെയ്യുകയും അപ്പോഴെ വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ അതാത് ജില്ലകളെയും സ്ഥാപനങ്ങളെയും അറിയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

എല്ലാ വിഭാഗം ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ചികിത്സാമാനദണ്ഡങ്ങളുടെയും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചികിത്സകൾ ശാസ്ത്രീയമായി ക്രമീകരിക്കുക, പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റുക, ജില്ലാ-താലൂക്ക്തല ആശുപത്രികളിൽ സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിക്കൊണ്ടും അധിക സ്റ്റാഫിനെ നിയമിച്ചും ചികിത്സാ സൗകര്യങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കുക, ഔട്ട്പേഷ്യന്റ് വിഭാഗം നവീകരിക്കുകയും ഗവ.ആശുപത്രികൾ ജനസൗഹൃദമാക്കുകയും ചെയ്യുക, വിവിധ മാനദണ്ഡങ്ങളിലൂടെയും അക്രഡിറ്റേഷൻ സംവിധാനങ്ങളും

ഉിലുടെയും ചികിത്സകൾക്കും ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകർക്കും തൊഴിൽ സംബന്ധമായ അപായ സാധ്യതകളിൽ നിന്ന് സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പാക്കുക, നേഴ്സിംഗ് രംഗത്ത് നൈപുണ്യ വികസനത്തിനും മനുഷ്യ വിഭവശേഷി വർദ്ധനവിനും ഊന്നൽ നൽകുക, ആയുർവേദ ചികിത്സാരീതികളും പാരമ്പര്യ ചികിത്സാ മേഖലകളും കാലോചിതമായി ശക്തിപ്പെടുത്തി വിപുലീകരിക്കുക എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നു വരുന്നു.

3. പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണയജ്ഞം

ചതുർമിഷന്റെ ഭാഗമായ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞത്തിൽ സ്കൂളുകളുടെ ഭൗതിക സാഹചര്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കിഫ്ബി യുടെ 5 കോടി രൂപ ധനസഹായത്തോടെ, ഒരു നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഒന്നു വീതം 141 സ്കൂളുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനും KIFB യുടെ 3 കോടി രൂപ ധനസഹായത്തിലൂടെ 1000 കുട്ടികളിൽ കൂടുതൽ പഠിക്കുന്ന 229 സ്കൂളുകളുടെ ഭൗതികസാഹചര്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനത്തിന് SPV യായി KITE നേയും PMC യായി WAPCOS എന്ന കമ്പനിയേയും ചുമതലപ്പെടുത്തി. 5 കോടിയിലുൾപ്പെട്ട 138 സ്കൂളുകളുടേയും 3 കോടിയിലുൾപ്പെട്ട 70 സ്കൂളുകളുടേയും clusterwise ആക്കി ടെണ്ടർ മുഖേന കോൺട്രാക്ടർമാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയുണ്ടായി. അതിൽ 36 സ്കൂളുകൾക്ക് റിടെണ്ടറിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

3 കോടിയിലുൾപ്പെട്ട 115 സ്കൂളുകൾക്ക് KIFB അംഗീകാരം ലഭ്യമാക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് ടെണ്ടർ നടപടി പൂർത്തിയാക്കുന്നതാണ്. ബാക്കിയുള്ള സ്കൂളുകളുടേയും നടപടി പൂർത്തിയായി വരുന്നു. 2019 വർഷത്തിൽ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം പൂർത്തിയാക്കുന്ന വിധത്തിലാണ് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നത്.

8 മുതൽ 12 വരെയുള്ള 45000 ക്ളാസ്സ് മുറികളെ സാങ്കേതികവിദ്യാസൗഹൃദമാക്കുന്ന നടപടികൾ അവസാന ഘട്ടത്തിലാണ്. 2018 മെയ് മാസത്തിൽ 34351 ക്ളാസ്സ് മുറികൾ സാങ്കേതിക വിദ്യാസൗഹൃദമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കൈറ്റാണ് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നത്. സാങ്കേതികവിദ്യാസൗഹൃദ ക്ളാസ്സ് മുറികളിൽ ആവശ്യമായ ഇ-റിസോഴ്സ് ഉറപ്പാക്കാൻ സമഗ്ര പോർട്ടൽ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒന്നു മുതൽ പന്ത്രണ്ട് വരെ ക്ളാസ്സുകൾക്കായുള്ള സമഗ്രസൂത്രണവും സൂക്ഷ്മതലസൂത്രണവും നടത്താനാവശ്യമായ വിഭവങ്ങൾ ഇതിനകം വികസിപ്പിച്ചു. 8 മുതൽ 10 വരെ ക്ളാസ്സുകളിലേക്കുള്ള ഡിജിറ്റൽ റിസോഴ്സുകൾ വികസിപ്പിച്ച് കഴിഞ്ഞു. ഹയർസെക്കൻഡറി ക്ളാസ്സുകളിലേക്ക് ഒന്നാം പാദത്തിനാവശ്യമായ ഡിജിറ്റൽ റിസോഴ്സ് പ്രധാന വിഷയങ്ങൾക്കെല്ലാം സജ്ജമായി. പ്രൈമറി തലം ഡിജിറ്റൽ റിസോഴ്സ് വികാസം നടന്നു വരുന്നു.

ഭാഷാ വികാസത്തിനായി വിവിധ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാ വികാസത്തിന് ഹലോ ഇംഗ്ലീഷ് പരിപാടി ഇതിനകം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രൈമറി തലത്തിൽ ഈ വർഷത്തെ അവധിക്കാല അദ്ധ്യാപക പരിശീലനത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാ പഠനം ഒരു പ്രധാന ഘടകമായി പരിഗണിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാല് ജില്ലകളിൽ ഭാഷാ ലാബ് സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റു പത്ത് ജില്ലകളിൽ കൂടി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. പഠന ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കാനാവശ്യമായ നാനാതരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. ഓരോ ഘട്ടത്തിലും കട്ടി നേടേണ്ട ശേഷികൾ 8 വരെയുള്ള ക്ലാസ്സുകളിലേക്ക് എൻ.സി.ഇ.ആർ.ടി തയ്യാറാക്കിയ പഠന നേട്ടങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും 9-10 ക്ലാസ്സുകളിലേക്ക് എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടിയും തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പഠന പിന്നോക്കാവസ്ഥ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ മലയാളത്തിളക്കം, ഹലോ ഇംഗ്ലീഷ്, സുരീലീ ഹിന്ദി, ഗണിത വിജയം എന്നിവയ്ക്കും പ്രൈമറിതലത്തിൽ പഠന പിന്നോക്കാവസ്ഥ പരിഹരിക്കാൻ 'ശ്രദ്ധ'യും 9,10 ക്ലാസ്സുകളിൽ 'നവപ്രഭ'യും നടപ്പിലാക്കി കട്ടികളുടെ അക്കാദമിക് നിലവാരം ഉയർത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച് വിഷൻ 100 ഉത്തരവനുസരിച്ച് എല്ലാ സ്കൂളുകളും മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി പൊതുസമൂഹത്തിന്

മുൻപാകെ സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

4. ഹരിതകേരളം മിഷൻ

കേരള സർക്കാരിന്റെ നവകേരളം കുർമ്മപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായുള്ള ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മറ്റു വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനം സാധ്യമാക്കിയാണ് നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ പ്രവർത്തനപുരോഗതി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

എ) ജല-സംരക്ഷണ യജ്ഞം (ജലസമൃദ്ധി)

- വരട്ടാർ നദിക്ക് പുതുജീവൻ. കോലനയാർ, കട്ടമ്പേരൂർപ്പുഴ, വലിയതോട്, പള്ളിക്കലാർ, കാനാമ്പുഴ തുടങ്ങിയവ ശുചീകരിച്ചു. മീനച്ചിലാർ - മീനത്തലയാർ -കൊടുരാർ പുന:സംയോജനം സാധ്യമാക്കി.
- ആദിപമ്പ - വരട്ടാർ പുനരുദ്ധാരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ രണ്ടാം ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള മാസ്റ്റർപ്ലാൻ (കരട്) തയ്യാറായി. പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച മറ്റ് നദികളുടെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള രണ്ടാം ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു.
- 9187 കി.മീ. ദൂരം തോടുകൾ/പുഴകൾ വൃത്തിയാക്കി, 1620 കി.മീ. കനാലുകൾ ശുചിയാക്കി.
- 29062 കിണറുകളുടെ റീചാർജ്ജിംഗ്, 4976 കുളങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം, 11009 കുളങ്ങളുടെ നവീകരണം, 15,000 കിണറുകളുടെ നിർമ്മാണം എന്നിവ പൂർത്തീകരിച്ചു.

- 1,47,239 ഏക്കർ വൃഷ്ടിപ്രദേശ പരിപാലനം പൂർത്തീകരിച്ചു.

- ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ സാങ്കേതിക സമിതികൾ രൂപീകരിച്ച് നിർമ്മാണ നടപടി പരിപാടിയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തി വരുന്നു. ഈ വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി കൃഷിക്കും ജലസംരക്ഷണത്തിനും അനുയോജ്യമായ പദ്ധതി രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കും. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് 2018-19 ലെ ബജറ്റിൽ തുക വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിവരശേഖരണ പ്രക്രിയ ഇതിനകം സംസ്ഥാനത്തെ പകുതിയോളം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നടന്നു.

- വരൾച്ച ബാധിത ജില്ലകളായ പാലക്കാട്, കാസർഗോഡ്, വയനാട്, പത്തനംതിട്ട, ഇടുക്കി ജില്ലകളിൽ എടുക്കേണ്ട നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച് ഗവൺമെന്റിന് നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിനായി ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സാങ്കേതിക സമിതിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. ഈ സമിതിയുടെ പഠനം നടന്നു വരുന്നു.

- പാറമടകളിൽ ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന ജലം പരിശോധനകൾക്ക് ശേഷം നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾക്കും കൃഷി ആവശ്യത്തിനും വ്യാവസായിക ആവശ്യത്തിനും നൽകുവാനും ഈ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ശുദ്ധജലം വിനിയോഗിക്കാതിരിക്കാനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

ബി) കൃഷിവികസനം - സുജലം സുജലം

- ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേനയും കാർഷിക വികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പ്

പദ്ധതികൾ വഴിയും സംസ്ഥാനത്ത് 2016-17 ൽ 52,830 ഹെക്ടറിൽ പച്ചക്കറി കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുകയും 725000 ടൺ പച്ചക്കറി ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. 2017-18 വർഷത്തിൽ 6904757 ഹെക്ടറിൽ പച്ചക്കറി കൃഷി നടത്തുകയും ഉല്പാദനം 8,47,264.98 ടൺ ആയി ഉയരുകയും ചെയ്തു. 40 ലക്ഷം വിത്തുകിറ്റും 45.3 ലക്ഷം പച്ചക്കറി തൈകളും വീടുവളപ്പിലെ കൃഷിക്കായി നൽകി.

- പതിമൂന്നാം പദ്ധതിയുടെ അവസാനത്തോടെ നെൽകൃഷിയുടെ വിസ്തൃതി ഒരു ലക്ഷം ഹെക്ടറിൽ നിന്നും 3 ലക്ഷം ഹെക്ടറാക്കി വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. അധിക വിളയിറക്കൽ, കരനെൽകൃഷി, തരിശു നിലങ്ങളിലെ കൃഷിയിറക്കൽ എന്നീ മാർഗ്ഗങ്ങളാണ് ഇതിനായി അവലംബിക്കുന്നത്. ഇതിനകം 7116 ഹെക്ടർ തരിശു നിലങ്ങളിൽ നെൽകൃഷി കൊണ്ടുവരാൻ കഴിഞ്ഞു. 2752 ഹെക്ടറിൽ കരനെൽകൃഷിയും 2947 ഹെക്ടറിൽ അധിക വിളയും ഇറക്കി. ഇപ്രകാരം 12815 ഹെക്ടറിൽ അധിക നെൽകൃഷി കൊണ്ടുവരാനായി. ഇതുശ്ചെയ്യേണ്ട ഹരിത കേരളം മിഷൻ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചിട്ട് നാളിതുവരെയായി 22049 ഹെക്ടറിൽ നെൽകൃഷി വ്യാപനം സാധ്യമാക്കി.

- 86 ലക്ഷം വൃക്ഷത്തൈകൾ നട്ടു. 1,13,10,000 തൈകൾ തയ്യാറായി. ഈ വർഷം 3 കോടി തൈകൾ നടാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.
- സംയോജിതകൃഷി പ്രോത്സാഹനം, വീട്ടു വളപ്പിലും തരിശുഭൂമിയിലും കൃഷി വ്യാപനം, ജൈവകൃഷി പ്രോത്സാഹനവും സുരക്ഷിത ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളുടെ ഉത്പാദന വർദ്ധനയും എന്നിവ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.
- ഒരു ബ്ലോക്കിൽ ഒരു പഞ്ചായത്ത് എന്ന നിലയിൽ സംസ്ഥാനത്ത് 152 തരിശ് രഹിത പഞ്ചായത്ത് എന്ന ലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കാനുള്ള പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു.
- റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകളുടെ സഹകരണത്തോടെ എല്ലാ വീടുകളിലും ജൈവകൃഷി വ്യാപനവും പ്രോത്സാഹനവും നടപ്പാക്കാൻ പദ്ധതി തയ്യാറാവുന്നു.

സി) ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണം

- സമഗ്ര ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി സംഘടിപ്പിച്ച മാലിന്യത്തിൽ നിന്നും “സ്വാതന്ത്ര്യം” കാമ്പയിനും അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളും സംസ്ഥാനത്ത് ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ശക്തമായ അടിത്തറ ഒരുക്കി.
- 69 ലക്ഷം വീടുകളിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണ അവസ്ഥാപനം നടത്തി. അജൈവ മാലിന്യ

സംസ്കരണത്തിനും തരം തിരിക്കലിനുമായി 308 മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ സെന്ററുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചു. 145 മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ സെന്ററുകൾ ഇപ്പോൾ നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിലാണ്. 141 മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ സെന്ററുകൾ പൂർണ്ണ തോതിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.

- 140 റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റി സെന്ററുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചു. 66 റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റി സെന്ററുകളുടെ നിർമ്മാണം നടന്നു വരുന്നു. 51 റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റി സെന്ററുകൾ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.
- 119 പ്ലാസ്റ്റിക് ട്രഷറിയ്ക്ക് യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിച്ചു. 49 പ്ലാസ്റ്റിക് ട്രഷറിയ്ക്ക് യൂണിറ്റുകൾ പൂർണ്ണമായും പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. 113 യൂണിറ്റുകൾ നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിലാണ്.
- ഒരു ലക്ഷം വീടുകളിൽ പുതിയതായി ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം സജ്ജമാക്കി.
- 875 ഗ്രൂപ്പുകളിലായി 26592 അംഗങ്ങളുമായി 851 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഹരിത കർമ്മസേന പൂർണ്ണതോതിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.
- 865 ട്വീലിംഗ് ഇ-മാലിന്യവും 375 ട്വീലിംഗ് പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യവും അധികമായി പുനഃചംക്രമണത്തിന് കൈമാറി. 140

കി.മി. റോഡ് ടാറിംഗിന് സംസ്കരിച്ച മാലിന്യം ഉപയോഗിച്ചു.

- 90563 പ്രോജക്ടുകൾക്ക് വിവിധ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ രൂപം നൽകി. 624.36 കോടി രൂപ ഇതിനായി നീക്കിവച്ചു.

(സി) മിഷനിൽ ഉൾപ്പെട്ട ലൈഫ് ഭവന പദ്ധതികളുടെ കീഴിൽ 2017-18 കാലയളവിൽ എത്രപേർക്ക് ഭവനങ്ങൾ അനുവദിച്ചു എന്ന് ജില്ല തിരിച്ച് വിശദമാക്കാമോ;

(സി) 2017-18 കാലയളവിൽ ലൈഫ് ഭവന പദ്ധതിയിൽ പുതിയ വീടുകൾ അനുവദിച്ചിട്ടില്ല.

(ഡി) ഹരിതകേരളം മിഷന്റെയും ഉപമിഷനുകളുടെയും ഭാഗമായി നാളിതുവരെ നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികളും പുതുതായി നടപ്പിലാക്കാൻ പോകുന്ന പദ്ധതികളും എന്തെല്ലാമാണ്; വ്യക്തമാക്കാമോ?

(ഡി) ഹരിതകേരളം മിഷന്റെയും ഉപമിഷനുകളുടെയും ഭാഗമായി നാളിതുവരെ നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.
ശ്രീമതീ മാലിന്യ സംസ്കരണം

ക്രമനം.	വിവരം	10.04.2018 വരെ
1	ഹരിതകർമ്മസേന പദ്ധതിയത്തുകൾ രൂപീകരിച്ചു	851
2	ഹരിതകർമ്മസേനാനുപദ്ധതികളുടെ എണ്ണം	26592
3	മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ സെന്ററുകൾ	308
4	റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റി സെന്ററുകൾ	140
5	ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണം സജ്ജമാക്കിയ വീടുകൾ	2 ലക്ഷം
6	ശേഖരിച്ച ഇ-മാലിന്യം	865 ടൺ
7	ശേഖരിച്ച പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം	375 ടൺ
8	പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം ഉപയോഗിച്ച് റോഡ് ടാറിംഗ്	140 കി.മി.
9	തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ രൂപം നൽകിയ പദ്ധതികളുടെ എണ്ണവും നീക്കി വച്ച തുകയും	90563 പ്രോജക്ടുകൾ, 624.36 കോടി

10	സ്ഥപിച്ച പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രേഡിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ	119
11	നിർമ്മാണത്തിലിരിക്കുന്ന ഷ്രേഡിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ	113
12	പൂർണ്ണമായും പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രേഡിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ	49

ജലസംരക്ഷണ: ജലസമൃദ്ധി

ക്രമനം.	വിവരം	10.04.2018 വരെ
1	പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച പുകൾ / തോടുകൾ	9187 ടി.മീ.
2	ശുചിയാക്കിയ കുനാലുകൾ	1620
3	നീചാർജ്ജ് ചെയ്ത കിണറുകൾ	29062
4	നവീകരിച്ച കുളങ്ങൾ	11009
5	നിർമ്മിച്ച കുളങ്ങൾ	4976
6	നവീകരിച്ച കിണറുകൾ	4495
7	വൃഷ്ടിപ്രദേശ പരിപാലനം	147239 ഏക്കർ
8	സംഘടിപ്പിച്ച നിർമ്മാണ നടത്തം	245
9	നിർമ്മാണ മാപ്പ് തയ്യാറാക്കിയ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണങ്ങളുടെ എണ്ണം	166
10	നിർമ്മാണ മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	15

കൃഷിവികസനം: സുജലം- സുഫലം

ക്രമനം.	വിവരം	10.04.2018 വരെ
1	തരിശുനിലം കൃഷിയോഗ്യമാക്കിയ തുൾപ്പൊട അധിക നെൽകൃഷി	22049 ഹെക്ടർ
2	തരിശു ഭൂമിയിലെ അധിക പച്ചക്കറി കൃഷി	841 ഹെക്ടർ
3	വീട്ടുവളപ്പിലെ കൃഷിക്കായി നൽകിയ വിത്തും തൈകളും	40 ലക്ഷം വിത്തു കിറ്റ്, 45.3 ലക്ഷം പച്ചക്കറി തൈകൾ

4	നടപ്പിടിച്ചിട്ടു വൃക്ഷത്തൈകൾ	86 ലക്ഷം തൈകൾ നട 1,13,10,000 തൈകൾ തയ്യാറായി.
---	------------------------------	--

ഹരിതകേരളം മിഷന്റെയും ഉപമിഷനുകളുടെയും ഭാഗമായി പുതുതായി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പദ്ധതികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ശുചിത്വ മാലിന്യ സംസ്കരണം

1. ഹോട്ടലുകൾ, റസ്റ്റോറന്റുകൾ, പ്ലാറ്റുകൾ, ആശുപത്രികൾ എന്നിവിടങ്ങളിലെ ജൈവമാലിന്യങ്ങളും അജൈവ മാലിന്യങ്ങളും ശാസ്ത്രീയമായും സുരക്ഷിതമായും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിലേക്കായി സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡ്, ഫുഡ് സേഫ്റ്റി അതോറിറ്റി, ആരോഗ്യം, പോലീസ് എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണത്തോടെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.
2. കേരളത്തിലെ എല്ലാ വിനോദ സഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളും ഗ്രീൻ ടെസ്റ്റിനേഷനുകളായി മാറ്റുന്നതിന് ടൂറിസം വകുപ്പ്, റെസ്റ്റോൺ സിബിൾ ടൂറിസം മിഷൻ, ടൂറിസം പ്രൊമോഷൻ കൗൺസിൽ എന്നിവയുമായി സഹകരിച്ച് തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.
3. കേരളത്തിലെ എല്ലാ കുടുംബശ്രീ കുടുംബങ്ങളെയും ഹരിത പൈതൃക ചട്ടത്തിന്റെ പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ മിഷനുമായി സഹകരിച്ച് ഹരിത അയൽക്കൂട്ടങ്ങളും സംരംഭങ്ങളും ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.
4. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെ പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ അടിഞ്ഞുകൂടുന്ന മാലിന്യ കൂമ്പാരങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുകയും സൗന്ദര്യവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതുമാണ്.

5. എല്ലാ പൊതു ചന്തകളിലെയും മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.
6. എനർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്ററും അനൺട്രമായി ചേർന്ന് സർക്കാർ ഓഫീസുകളിൽ ഊർജ്ജ ക്ഷമതയുള്ള ഓഫീസുകളാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.
7. ശുചിത്വ മേഖലയിൽ വിജയകരമായ മാതൃകകൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ ശുചിത്വ സംഗമം നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.
8. ശുചിത്വമിഷന്റെ സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെ എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും എസ്.റ്റി.പികൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

ജലസംരക്ഷണ ഉപമിഷൻ

1. കളങ്ങൾ, തോടുകൾ, കനാലുകൾ എന്നിവയുടെ ശുചീകരണ പുനരുജ്ജീവന പ്രവൃത്തികൾ വ്യാപിപ്പിക്കും.
2. നദികൾ ജനകീയമായി ശുചീകരിച്ച് വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനം സാധ്യമാക്കി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കും.
3. ശുചീകരണവും മഴവെള്ള റീചാർജ്ജിംഗും കൂടുതൽ കിണറുകളിലും കുളങ്ങളിലും നടപ്പിൽ വരുത്തും.
4. ക്യാരികളിലെ ജലം ഉപയോഗിച്ച് റീചാർജ്ജിംഗ് സംവിധാനം വ്യാപിപ്പിക്കും.
5. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജല ഉപമിഷൻ സാങ്കേതിക സമിതികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള നീർത്തട പ്ലാനുകളിലെ മണ്ണ് ജലസംരക്ഷണ പ്രവൃത്തികൾ നിശ്ചിത വകുപ്പുകളുടെയും ഏജൻസികളുടെയും നേതൃത്വത്തിലും അവതമ്മിലുള്ള ഏകോപനം നിർവ്വഹണം സാധ്യമാക്കിയും നടത്തും.

6. ജലദുർവ്യയം കറയ്ക്കുന്നതും ജലപുനരുപയോഗവും സംബന്ധിച്ച് കാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കും.
7. യോജിച്ച സ്ഥലങ്ങളിൽ അധിക ജലസംഭരണവും ഭൂജല പരിപോഷണവും ലക്ഷ്യമിട്ട് കൂടുതൽ കുളങ്ങൾ നിർമ്മിക്കും.

കൃഷി ഉപമിഷൻ - സുജലം സുഫലം

1. തരിശുരഹിത ഗ്രാമം കാമ്പയിൻ - തരിശു ഭൂമികൾ കണ്ടുപിടിച്ച് അവിടെ തരിശിടുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ പരിഹരിച്ചു കൊണ്ട് തരിശു ഭൂമിയിൽ കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി നടപ്പാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.
2. പച്ചക്കറി കൃഷിയിൽ സ്വയം പര്യാപ്ത - പച്ചക്കറി കൃഷിയിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും ഒരു വാർഡിലെങ്കിലും മുഴുവൻ വീടുകളിലും പച്ചക്കറി കൃഷി നടപ്പിലാക്കുന്ന ഹരിത സമൃദ്ധി കാമ്പയിൻ.
3. ഫലവൃക്ഷത്തൈകൾ വെച്ചു പിടിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതികൾ തുടർന്നും നടന്നു വരുന്നു.
4. സംയോജിത കൃഷി രീതികളുടെ വ്യാപനം.
5. കുടുംബശ്രീ, സഹകരണ സംഘങ്ങൾ ഇവയുടെ ഇടപെടൽ മറ്റു കാർഷിക പദ്ധതികളുമായി ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.
6. കേരളത്തിന്റെ തനതു ജൈവവൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ.

R/m

സെഷൻ ഓഫീസർ